

Uzņēmējdarbības vide

Darbspēks un nodarbinātība

Sākot ar 2000. gadu bezdarba līmenis valstī pakāpeniski samazinājās un 2007. gadā sasniedza zemāko bezdarba līmeni iepriekšējo 10 gadu laikā – 5,3%. Taču 2008. gadā bezdarbs sāka pieaugt un 2009. gadā bezdarba līmenis bija jau 8,1%. Globālās krīzes iespaidā visvairāk darbu zaudēja rūpnīcu strādnieki.

Kopš 2007. gada janvāra minimālā darba alga Čehijas Republikā nav mainījusies, un tā ir CZK 8 000 (~322 EUR).

Oficiālā darba nedēļa ilgst 40 stundas

Uzņēmējdarbības formas

Galvenās uzņēmējdarbības formas ir:

- Individuālais komersants – nav noteikts minimālais pamatkapitāls, bet ir jāsaņem komersanta atļauja (*živnostenský list*);
- Sabiedrība ar ierobežoto atbildību (*společnost s ručením omezeným*) – minimālais pamatkapitāls ir CZK 200 000 (~8000 EUR);
- Akciju sabiedrība (*akciová společnost*) – minimālais pamatkapitāls ir CZK 2 000 000 (~80 600 EUR);
- Kooperatīvs (*družstvo*) – minimālais pamatkapitāls CZK 50 000 (~2 000 EUR);
- Komandītsabiedrība (*komanditní společnost*);
- Līgumsabiedrība (*veřejná obchodní společnost*).

Nodokļu sistēma

Galvenie nodokļi Čehijas Republikā ir:

- pievienotās vērtības nodoklis;
- ienākumu nodoklis (uzņēmuma ienākumu nodoklis un iedzīvotāja ienākumu nodoklis);
- nekustamā īpašuma nodoklis;
- ceļu nodoklis;
- dāvinājuma nodoklis, mantojuma nodoklis un nekustamā īpašuma īpašnieka maiņas nodoklis.

Pievienotās vērtības nodoklis

Vairumā gadījumu Čehijas Republikā tiek piemērota 20% PVN likme, samazinātā procentu likme - 10% (pārtikas precēm, spec. medicīnas produktiem un grāmatām). Ar PVN tiek aplikti uzņēmumi, kuru apgrozījums gadā pārsniedz 1 miljonu CZK. Finanšu institūcijas netiek apliktas ar PVN.

Pastāv arī izņēmuma gadījumi, kad gūtie ieņēmumi netiek aplikti ar PVN.

Ar nodokli netiek aplikti:

- pasta pakalpojumi;
- eksports;
- radio un televīzijas translācijas;
- finanšu pakalpojumi;
- apdrošināšanas pakalpojumi;
- izglītība;
- veselības pakalpojumi;
- sociālā apgāde.

Uzņēmuma ienākumu nodoklis

Kopš 2010. gada 1. janvāra uzņēmuma ienākumu nodokļa standarta likme ir 19%. Atsevišķos gadījumos tiek piemērota samazinātā likme 5% apmērā, kas tiek piemērota investīcijās gūtiem ienākumiem un pensiju fondiem. Čehijas uzņēmumu gūtajiem ienākumiem no investīcijām ārvalstīs tiek piemērota atsevišķa nodokļu bāze ar uzņēmuma ienākuma nodokļa likmi 15%.

Iedzīvotāju ienākumu nodoklis

Ar iedzīvotāju ienākumu nodokli apliek pašnodarbinātās personas un darba ņēmēju ienākumus. Iedzīvotāju ienākumu nodokļu likme ir 15%.

Sociālās un veselības apdrošināšanas iemaksas

Sociālo un veselības apdrošināšanas iemaksu apmērs darba ņēmējam ir 11%, savukārt, darba dēvēja daļa ir 34%.

Nekustamā īpašuma nodoklis

Nekustamā īpašuma nodokli veido ēku nodoklis un zemes nodoklis. Nodokļa likmes ir dažādas, tas atkarīgs no zemes apsaimniekošanas veida (lauksaimniecības, komercdarbībai izmantojamā zeme utt.), atrašanās vietas un platības.

Ceļu nodoklis

Ar ceļu nodokli tiek aplikti transportlīdzekļi un nodokļu likme ir atkarīga no transportlīdzekļa dzinēja tilpuma vai arī no svara un ass skaita komerctransportam. Nodokļa likme – no 1200 CZK (transporta līdzekļiem ar dzinēja tilpumu līdz 800 m³) līdz 50400 CZK (transporta līdzekļiem, kuru svars pārsniedz 36 tonnas).

Dāvinājuma, mantojuma nodoklis

Mantojumi un dāvinājumi tiek aplikti ar nodokli. Pirmās pakāpes radnieks ir atbrīvots no mantojuma nodokļa. Mantojuma nodokļa likme svārstās no 0,5%-20%, savukārt dāvinājuma nodokļa likme no 1%-40%.